

4. Козар Г.А. Особливості формування ділової репутації підприємства за допомогою соц.мереж / Г.А. Козар // Збірник матеріалів Міжнародної науково – практичної конференції [«Стан та розвиток підприємництва в умовах ринкової економіки проблеми та перспективи»], (м. Дніпро, 18-19 січня) - Дніпро: НО «Перспектива», 2018. – с. 67 - 70. 5. Передало Х.С. Соціальні мережі як інструмент формування ділової репутації / Х.С. Передало, Г.А. Козар // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія «Економіка»- 2018. - Вип. 1(51).

Комчатних О.В.

Національний транспортний університет

ЧИННИКИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ТРАНСПОРТНИХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ

Інновації відіграють першочергову роль у розвитку транспортної галузі та подальшому підвищенні ефективності її функціонування. Інноваційна діяльність в галузі повинна бути направлена на поліпшення якості послуг, підвищення продуктивності праці, збільшення дальності перевезень, і в кінцевому рахунку – збільшення долі ринку, виходу на нові ринки і одночасно підвищення власної гнучкості, скорочення виробничих витрат. В першу чергу цього слід досягати за рахунок технічного розвитку галузі. Інноваційний розвиток галузі повинен бути націлений на найповніше та найефективніше задоволення наявних потреб у пасажирських чи вантажних перевезеннях.

Проте сьогодні для вітчизняних транспортних підприємств існує багато перепон на шляху до інноваційності, насамперед фінансового характеру – відсутність доступних фінансових ресурсів, значні витрати на інновації, їх висока ризикованість. Розмір підприємства теж має важливе значення для інноваційної діяльності. Великі підприємства мають більше можливостей здійснювати інновації, оскільки високі обсяги реалізації призводять до більших вигід від таких інвестицій. В них більше можливостей доступу до фінансових ресурсів. Врешті вони можуть просто мати кращу позицію для просування своїх інновацій, і внаслідок цього отримання від них прибутків.

Крім того значну роль у інноваційній діяльності відіграє ринок транспортних послуг, наприклад домінування певних транспортних компаній чи рівень попиту на інноваційні продукти та послуги. Розмір ринку впливає на рентабельність інвестицій в інновації і за рахунок цього чинить безпосередній вплив на ефективність інноваційної діяльності [4]. Сприйняття інноваційного продукту ринком пов'язане з тривалістю його життєвого циклу, лояльністю споживачів до інновацій, перевищенням позитивного ефекту від використання інновацій над їх капіталоємністю. Позитивна споживча оцінка інноваційних продуктів завдяки їх поліпшеній функціональності, екологічності чи якихось символічних атрибутів стимулює до подальшого впровадження інновацій. Власне ринок є основним тестом для виявлення успішності інновації. Тривалий життєвий цикл інноваційної продукції і невеликий розмір ринку негативно впливають на інноваційний розвиток, оскільки призводять до низького попиту на інновації і відповідно до їх тривалої окупності для підприємств-інноваторів.

Структура ринку також може створювати як додаткові стимули так і перепони на шляху до інноваційного розвитку. Згідно досліджень Міжнародного транспортного форуму залежність між конкуренцією і інноваційною активністю на ринку має форму перевернутої U-кривої – за монополії чи дуже високої конкуренції, спостерігаються найменші інноваційні зусилля. Дослідження [5] показали, що монополістична структура

громадського транспорту та сильна конкуренція в сфері вантажних автомобільних перевезень призводять до низьких інноваційних зусиль в цих сферах діяльності.

Згідно гіпотези М. Портера [3], екологічні норми є ще одним важливим чинником інноваційного розвитку. Екологічний регламент створює ринок для нової продукції. Оскільки екологічні правила і стандарти особливо високі в деяких секторах діяльності транспорту, вони можуть стимулювати інновації в сферах, які до цього не мали зацікавленості в них. Відповідність екологічним стандартам прямим чином впливає на конкурентоспроможність підприємства і відкриває йому доступ до раніше закритих ринків. Так, наприклад, постійне підвищення екологічних стандартів «Євро», що регулюють вміст шкідливих речовин у вихлопних газах, змушують автотранспортні підприємства безперервно модифікувати та оновлювати наявний рухомий склад.

Незважаючи на безліч причин для здійснення інноваційної діяльності транспортними підприємствами, менше 10% з них належить до інноваційно-активних. Це означає, що в даному секторі механізм ринкового регулювання не спрацьовує. Концепція розладів ринку давно відома в економічній теорії [2]. Згідно її положень, коли рівновага на ринку порушується, виникає необхідність адміністративного регулювання для усунення негативних наслідків від дії несправних ринкових механізмів. В контексті інновацій, до основних причин недооцінки інноваційних зусиль на ринку можна віднести: невідповідність між різними компонентами інноваційної системи, неточність та асиметрію інформації, несумісність стимулів та інші чинники, що заважають безперебійній роботі ринкових механізмів.

В умовах неспроможності ринку здійснювати трансформацію інновацій в бажаному напрямку, державне втручання є досить виправданим. Хоча ця думка і йде в розріз з класичними поглядами на інноваційну політику, в яких основна увага приділяється лише створенню необхідних умов для процвітання інноваційних зусиль, а решта завдань покладається на наявні ринкові механізми. Ключове питання інноваційної політики у якості чинника розвитку – це баланс між інноваційними стимулами і конкуренцією. У багатьох випадках конкуренція допомагає розвитку підприємств. Однак з динамічної точки зору, необмежена конкуренція як і абсолютна монополія чинять перепони на шляху до інновацій. В першому випадку обмежуються можливості підприємців щодо отримання вигід від своїх інноваційних зусиль. В другому, монополіст, користуючись наявною позицією, скоріше буде чинити перепони на шляху потенційних конкурентів, ніж цікавитися інноваціями. Тобто, раціональна інноваційна політика має заохочувати інноваторів в межах розумного. Оскільки, занадто сильний їх захист теж негативно впливає на подальший інноваційний розвиток.

На сьогоднішній день зважена державна політика регулювання інноваційної діяльності має стати важливим чинником подальшого інноваційного розвитку галузі. Однак, в умовах дефіциту бюджету, наявна сьогодні політика є недосконалою і занадто дорогою для нашої країни. Тому існує потреба в збалансованості політичних зусиль для отримання найкращого результату. Вважаємо, що однією з проблем сучасної інноваційної політики є її фронтальний характер. Світовий досвід доводить, що перехід від фронтальної до вибіркової інноваційної політики забезпечує найвищі результати [1].

Зважена державна політика, направлена на інноваційний розвиток транспортної галузі, має забезпечувати: виділення пріоритетних напрямів науково-технічного розвитку транспорту, відповідно до загальнодержавної інноваційної політики; ресурсне, організаційно-правове, економічне та соціальне забезпечення обраних пріоритетів; моніторинг результатів та перегляд вибраних цілей; стратегічне прогнозування та планування.

1. Ефремова, Е. Н. Государственное регулирование инновационной деятельности на транспорте / Е. Н. Ефремова // Механизмы устойчивого развития инновационных социально-экономических систем : материалы V Междунар. науч.-практ. конф.

(Бобруйск, 1 апр. 2010 г.). – Минск: БГЭУ, 2010. – С. 99-100. 2. Medema S.G. Mill, sidgwick, and the evolution of the theory of market failure // *History of Political Economy*, 2007 – Vol 39(3) – pp. 331-358. 3. Porter Michael E., Claas Van der Linde. Toward a new conception of the environment-competitiveness relationship // *Journal of economic perspectives*, 1995 – Vol 9(4) – pp. 97-118. 4. Schmookler J. *Invention and economic growth*. – Cambridge: Harvard University Press, 1966. – 332 p. 5. *Transport and Innovation: Towards a view on the role of public policy // Forum Paper 2010-9: International Transport Forum*. – OECD, 2010 –10 p.

Копець Г.Р., Урікова О.М., Прийма Л.П.
Національний університет «Львівська політехніка»

ІННОВАЦІЙНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ПЕРСОНАЛУ ЕЛЕКТРОННОГО БІЗНЕСУ

У сучасному глобалізаційному світі електронний бізнес (ЕБ) став ефективним напрямком діяльності та розвитку корпорацій. Така ефективна взаємодія корпорацій між собою на товарних, технологічних та фінансових ринках сприяє зростанню рівня задоволення потреб споживачів товарів, послуг, робіт та технологій. Погляди науковців та практиків на реалізацію корпоративної конкурентоспроможності ЕБ пов'язані із сутністю управлінської діяльності: візія (бачення розвитку бізнесу), цінності, місія, стратегії, стратегічні цілі та ініціативи, індивідуальні цілі та корпоративні компетенції працівників. Важливими передумовами підвищення конкурентоспроможності корпорацій вчені відносять впровадження переваг економіки знань, розвиток персоналу (підвищення кваліфікації, рівня підготовки працівників підприємства, планування ефективного просування кадрів, удосконалення управлінського стилю, підвищення рівня організаційної культури, розвиток цінностей компанії під час виконання своєї місії [1].

Можливість здійснення конкретних напрямків діяльності, проведення трансакційних витрат за допомогою Інтернету передбачає використання комплексної програми розвитку персоналу ЕБ, системи управління виконанням з метою підвищення ефективності бізнесу та спільної взаємодії. Такі технології оновлюються, удосконалюються, а інструментами є встановлення індивідуальних цілей та ключових компетенцій для кожного працівника, що є підставою для карти преміювання та ефективної мотивації працівників у сфері е-банкінгу. У рамках співпраці встановлюються та уточнюються цілі, кількісні та якісні ключові показники ефективності, які заносяться у карту преміювання працівника в електронному кабінеті. Впровадження даної системи вимагає проведення приблизно восьмигодинного теоретичного навчання з проведення щорічного та щоквартального оцінювання діяльності працівників та електронного навчального курсу аналогічної тематики [2]. Стимулювання працівників повинно мати не тільки матеріальну складову, але й передбачати якісні параметри життя та соціальні цілі [3]. Перевагами розвитку персоналу ЕБ є оперативність управлінських рішень, удосконалення методів управління ресурсами.

Узагальнення переваг впровадження інноваційних аспектів розвитку персоналу ЕБ:

- зростання прибутковості від зростання обсягів продажу;
- розширення впровадження технологій розвитку персоналу у фінансовому бізнесі; розширення застосування персоналом нових бізнес-моделей та удосконалення методів електронних розрахунків;
- навчання персоналу технологіям планування зменшення повернень, аналізування
- збуту шляхом моделювання рівня зворотних матеріальних потоків, впровадження інноваційних технологій закупівель, електронних розрахунків;